

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

2. De filiis & nepotibus hæreticorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

Communis sententia affirmat irregularitatem annecti crimini hæresis etiam occulto, sicut annectitur excommunicatio. Vti docuerunt alii relatis Pegna *director. inquisit. 3. p. comment. 162. q. 13. & comment. 175. q. 146.* Nauarr. *cap. 27. num. 205. ver. tertio.* Syluest. *verbo irregularitas q. 5. Tolet. lib. 1. cap. 64. Suar. 1. de censur. disp. 43. sect. 5. num. 3. & tract. de fide. disputat. 21. sect. 5. num. 1. & 2. Thom. Sanch. lib. 2. in decalog. cap. 25. num. 2. Farinac. de hæresi. q. 189. num. 43. & q. 192. num. 67. Filliac. *tract. 20. cap. 9. num. 17. Bonac. disp. 7. de irregular. q. 3. p. 7. in princ. Coninch. disp. 18. dub. 7. à m. 50. Mouentur ex cap. si qui Presbyteri. & cap. saluberrimum. & cap. consentientibus. 1. quasi. 7. & cap. nos consuetudine. dist. 1. 2. vbi Clerici apostatantes à fide prohibentur ad vltiorem gradum ascendere, licet in susceptis Ordinibus postquam conuersi sunt, permittantur ministrare. Sicuti habetur in cap. saluberrimum, ibi enim redeuntibus ad fidem admittitur spes promotionis, & pro magno beneficio conceditur in susceptis Ordinibus perseverare: nisi iterata ynctione, hoc est Baptismi Sacramenti iteratione fuerint maculati. Quod si in cap. voluerint. 1. q. 7. dicitur de notariis redeuntibus ad Ecclesiam posse ordinari, intelligi debet ex dispensatione iuxta cap. maximum, & cap. Donatum: vel saltem intelligendum de laicis, quibus non est ita certum, hanc irregularitatem esse impostam, cum omnes textus, qui hanc irregularitatem indicere videntur, de Clericis loquantur. Præterea in c. 2. & 1. de hæretico in 6. redduntur hæretici inhabiles ad beneficia Ecclesiastica, & officia publica. Ergo hinc est irregularitas esse.**

Nihilominus est hæc sententia communis sit, existimo tamen contrariam nempe irregularitatem crimini hæresis occulto non annecti, esse valde probabilem. Vti tradiderunt Perez *lib. 8. ordin. tit. 4. lib. 3. fol. 98. ad finem.* Henriq. *lib. 1. c. 4. num. 6. & cap. 3. num. 2. Cosmas Philiarc. lib. 4. cap. 15. Sayrus lib. 9. cap. 1. numero 16. Saas, verbo irregularitas ex defectu anime, num. 2. Auila 7. p. de irregular. disp. 4. dub. 2. Paul. Layman. de irregular. cap. 4. num. 13. Gaspar Hurtado disputat. 2. dist. 4. num. 14. & alij relati ab August. Barbosa in *remissionib. concilij sess. 24. cap. 6. verbo hæresis.* Ducor quia textus hanc irregularitatem indicentes notorietatem criminis exigunt; & siquidem sermonem dirigunt non ad ipsos hæreticos, sed ad Ecclesie pastores, quibus præcipitur, ne hæreticos ad Ordines admittant.*

Præterea cap. saluberrimum, quod meo iudicio est præcipuum, & vnicum ad hanc irregularitatem probandam, loquitur de peccato; siquidem mandatur fieri abiuratio solemniter quæ fit in scriptis. Item in cap. 2. de hæretico in 6. hæretici, aperte supponitur notitia communis. Prohibetur enim ibi, ne hæretici, & eorum fautores ad beneficium, vel officium publicum admittantur, quod nisi delictum sit publicum præstari nequit.

Posito hæreticos irregulares esse, dubitant primò Doctores; an hæc irregularitas extendatur ad eos qui exterius fidem abnegant, tamen si interius illam retineant? Tuentur affirmatiuam partem Maiol. *lib. 5. de irregularit. cap. 34. nu. 2. Vivald. candelab. sacrament. tit. de irregular. num. 88. Suar. de censur. disputat. 43. sect. 2. num. 2. Thom. Sanch. lib. 2. in decalog. cap. 25. num. 6. Farinac. de hæresi. q. 192. num. 75. Bonac. disp. 7. de irregular. q. 3. p. 7. num. 2. Mouentur ex cap. presbyteros 50. dist. vbi de Presbytero qui ex timore fidem abnegauit subditur sacerdotale officium non posse ministrare, neque offerre, neque sermonem ad populum habere. Diaconis verò, & alijs Clericis inferioribus impeditur ascensus ad superiorem gradum, & in suscepto nequeunt ministrare, nisi de consensu Episcopi, cui in hac parte committitur potestas, & illam vtgentem causa tantum exercere debet. Sponte verò fidem negantibus est sustentatio tributaria, non tamen conceditur ad altiores Ordines ascensus. Deinde qui exterius fidem abnegat apostata est verbo & opere. At apostata pœnis hæreticorum subicitur. cap. Non potest 20. q. 7. & cap. contra Christianos de hæretico lib. 6.*

Verum est prædicta sententia communior sit, mihi tamen probabilis videtur asserere neque in *suprad. cap. Presbyteros*, neque alibi contineri irregularitatem aduersus fidem negantem fidem. Nam in *dicto cap. Presbyteros* nullum est verbum, ex quo colligatur Presbyterum illum fidem à fide apostatasse, poterat enim timare duci, & nihilominus fidem ex animo abnegare. Deinde casu quo Textus loqueretur de fide negante solum comprehendit delinquentes publicè, nam in conclusione dicitur eos, quorum crimina manifesta sunt ante, vel post ordinationem à sacris Ordinibus deficientes esse; quorum tamen peccata secreta sunt, secreta satisfactione secundum sacerdotis edictum in proprijs Ordinibus remanere posse. Ex quibus verbis etiam roboratur superioris sententia num. 2. relata probabiliter. Textus autem relati in cap. non potest. Cap. contra Christianos, in quibus apostata à fide hæresis pœnis subicitur, intelligendi sunt de vero apostata qui fidem ex animo negauit: secus qui solum verbis, vel factis negationem significauit. Atque ita defendit Azor.

1. lib. 8. c. 1. q. vlt. & c. 2. q. 8. Nauarr. lib. 5. confessor. tit. de heres. conf. 3. alias 9.

Secundo dubitatur, an fautores hæreticorum (intelligi quatenus hæretici sunt) receptatores, & defensores ea irregularitate afficiantur, quæ afficiuntur hæretici; Sanch. Suan. Coninch. Bonac. & alij *locis allegatis*, affirmant dacti ex cap. 2. hæretici de hæretico lib. 6. vbi ij, & eorum filij vsque ad secundam generationem prohibentur, ne ad Ecclesiasticum beneficium, aut officium publicum admittantur. Nominatam officij videtur intelligendum officium Ordinis, ergo ad Ordine excluduntur, ergo sunt irregulares. Cæterum Henriq. *lib. 14. cap. 4. n. 6. Eman. Saas, verbo irregularitas ex defectu anime, num. 2. negant hos fore irregulares, quia neque ex dicto cap. 2. de hæretico in 6. neque ex alio cap. id colligitur. Nam esto in dicto cap. fautores hæreticorum ab officio publico excludantur, nomine officij publici non officium Ordinis, sed officium iurisdictionis vti est Magistratus, Notarius, &c. intelligendum est, vt de facto Glossa intelligit ex Textu in cap. Felices §. quod si quis de Pœnis lib. 6. Illud enim vocant officium publicum quod ad publicam vtilitatem, & regimen populi ordinatur. Aliàs si nomine officij publici officium Ordinis etiam intelligeretur prius Pontifex debebat hos fautores hæreticorum ab officio publico, quam à beneficio excludere; quia Ordinis collatio beneficiorum collationi præsupponitur. Vt aduertit Gaspar Hurtado *de irregularit. disp. 2. difficult. 3. num. 7.* Sed concessio irregularitatem ab his fautoribus contrahi; debet fautoria publica esse, quia de ea vt publica loquitur textus; siquidem prohibentur ordinari hæreticorum fautores ad publica officia admittere, quod fieri nequit, nisi ipsi ordinari fautoria nota pœnede sit.*

Quoad suspectos hæresis atrinect, an irregulares sint; Respondet optimè Henriq. *lib. 14. cap. 4. num. 6. in fine. Suar. disp. 43. sect. 2. num. 9. & 10. Sanch. lib. 2. in decalog. cap. 25. num. 10. Farinac. de hæresi. q. 192. num. 81. Coninch. disp. 18. dub. 7. n. 15.* esse secundum quod irregulares, id est, dum non purgatione suscipionem, nam illa purgata absque dispensatione poterunt ad ordines promoueri. Quocirca, qui propter vehementem suscipionem hæresis coactus est ab inquisitionibus de vehementi abiurare, facta abiuratione non manet irregularis, neque inhabilis ad beneficia, & officia publica; quia non fuit tanquam hæreticus damnatus, sed tanquam de hæretico suspectus, quem suscipionem abiuratione illa facta se nunquam in hæresim incurrisse, neque vquam incursum suscipienter purgat; ac proinde neque infamis, neque inhabilis ad beneficia, vel officia manet, neque eorum beneficia habita vacare debent. Sicuri notatur Nauarr. *lib. 5. confessor. tit. de hæretico conf. 3. & 6. alias 8. & 19. Elamin. de rescript. lib. 4. q. 3. num. 17. Henriq. lib. 13. cap. 56. num. 1. Saas, verbo hæresis num. 5. Sanch. lib. 2. in decalog. cap. 25. num. 12. Farinac. q. 192. num. 80.*

§. II.

De filiis, & nepotibus hæreticorum.

1. *Predicti irregulares sunt.*
2. *Vi hanc irregularitatem contrahant debent nasci post parentum delictum.*
3. *Insuper debet delictum parentum notorium esse, & in eo decessisse.*
4. *Negant plures probabiliter filios illorum qui ob crimen hæresis repetitum comburantur, quibus signa contritionis demonstrant, irregulares fore.*
5. *Communior sententia eos irregulares censet.*
6. *Extenditur doctrina ad filios illorum qui comburantur, qui probatam hæresim negant.*
7. *Insuper requiritur ad hanc irregularitatem, vt parentes descendentes hæretici, infames ob hæresim reputentur.*
8. *Filij denunciantes parentes hæreticos ab irregularitate excusantur.*

Filios, & nepotes hæreticorum, & eorum fautores & receptatores irregulares esse si per viam vitium descendant, si vero via legitime filios non nepotes docet ex communi sententia Nauarr. *cap. 27. num. 20.* Simancas *de castro lic. institut. tit. 9. num. 14. Suar. de censur. disp. 43. sect. 3. num. 1. Valen. disp. 7. q. 19. pun. 3. in 3. specie irregularitatis.* Sanch. *lib. 2. in decalog. cap. 28. num. 7. Coninch. disp. 18. dub. 7. n. 56. Bonac. disp. 7. de irregularit. q. 3. p. 7. num. 9.* Ducuntur ex *statutum de hæretico in 6.* vbi ij filij excluduntur ab officio, & beneficio, & nomine officij officium Ordinis intelligunt. Hanc irregularitatem extendunt Doctores cum Glossa in *dicto c. statutum, verbo vobis.* Couarruu. *2. varior. cap. 8. n. 1. Pegna 3. p. direct. comment. 163. Suar. Azor. & alij plures relati à Sanch. lib. 2. in decalog. cap. 27. n. 11.* ad filios illegitimos, & spurios, quia nulla est ratio ob quam ij specialiter priuilegio quam filij legitimi gauderent, maxime cum textus generaliter de filiis loquatur.

Sed quamvis sententia afferens filios, & nepotes hereticorum irregulares esse communis sit, eius tamen fundamentum inefficax est; siquidem ut superius probatum est, nomen officij publici non officium Ordinis, sed iurisdictionis temporalis intelligit Gloffa ibi, cui alij Doctores adhaerent. Quapropter Tolet. lib. 1. sum. cap. 2. §. num. 8. Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 10. num. 40. censent hos filios irregularitatem non subici, quia nullibi aduersus illos statuta est.

Sed concessio cum communi sententia hos filios irregulares esse ad incurrandam hanc irregularitatem requiritur primò, ut ipsi filij nati fuerint post parentum delictum, nam si antequam parentes deliquerint, ipsi fuerint nati nullatenus irregulares sunt censendi. Verè tradit Nauarr. cons. 27. de hereticis. Simancas de Catholicis institut. tit. 2. §. Henrici lib. 1. 4. cap. 5. num. 2. Lessius lib. 2. cap. 34. num. 111. Coninch. disp. 18. dub. 7. num. 3. Sanch. lib. 2. cap. 27. num. 1. 4. Bonac. disputat. 7. §. 3. num. 7. nu. 10. Gaspar Hurtado disp. 2. difficult. 3. num. 8. quia eo casu non sunt formaliter filij hereticorum, sed potius Catholicorum, cum à parentibus Catholicis concepti, & nati sint. Præterea non est credendum velle Ecclesiam ob parentum delictum priuare filios iure quæsitò, & habilitate possessa ad Ordines suscipiendos, vel illos exercebendos. Si autem filij ante hæresim parentum nati irregulares forent ob hæresim parentum postmodum contingentem, sine dubio priuarentur prædicto iure quæsitò, & habilitate possessa, quod dicendum non est.

Secundò est necessarium, ut delictum parentum notorium sit, & insuper manifestum in eo decessisse, vt cauetur in dicto cap. statutum, & aduertit Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 10. num. 40. Neque facis est, vt de hæresi suspecti parentes decedant, quia textus filios hereticorum damnat, non autem filios illorum, qui de hæresi suspecti sunt, quia hi non sunt formaliter heretici. Sicuti notat Sanch. lib. 2. in decal. cap. 27. num. 29. Pegna director. §. p. 9. §. 11. comment. 164. versum in filij. Farinac. de hæresi. q. 19. in num. 67.

Circa hanc conditionem dubitant Doctores de filiis eorum parentum qui ob crimen hæresis reperiuntur comburuntur, quippe ab hæresi ante mortem ob data pœnitentiæ signa sunt absoluti, an sub hac irregularitate comprehendantur; Negant & satis probabiliter plures Doctores, Simancas de Catholicis institut. tit. 29. num. 17. Henrici lib. 1. 4. de irregular. cap. 5. num. 2. Regid. disp. 18. dub. 7. num. 51. Gaspar Hurtado disp. 2. de irregular. difficult. 3. num. 8. & alij relati à Sanch. & Pegna statim referendis. Mouentur, quia Textus in cap. statutum hanc irregularitatem filiis hereticorum indicens exigit, vt in hæresi decedant parentes à delicto non emendati, neque Ecclesie reincorporati, quod de his parentibus non videtur verificari posse, cum de facto ab hæresi absoluantur, decedantque parati pœnitentiæ adimplere, & Ecclesie præceptis obedire. Neque obest quòd solemniter eis non præstetur absolutio: satis enim videtur esse, quòd de facto concedatur. Hac enim absolute quantumvis priuata Ecclesie reconciliantur, & reincorporantur. Neque Textus reconciliationem, & reincorporationem solemnem exigit, & cum sumus in materia odiosa, & pœnali, non est restrictio facienda.

Ceterum communi sententia, & praxi obseruata horum parentum filios irregularitatem damnat, vt docuit Suar. de censur. disp. 43. sect. 3. num. 4. Rolas, tk. de hereticis 2. p. n. 337. Pegna director. inquisitor. §. par. comment. 164. Azor. r. instit. moral. lib. 8. cap. 13. post q. 3. Molin. r. §. disp. 6. §. 8. n. 19. & alij plures quos refero, & sequitur Sanch. lib. 2. in decalog. c. 27. an. 2. Ratio est, quia sic conuersi præsumuntur in hæresi decedere, & sic conuerti timore, potius ne viui comburantur, quam fidei amore, ideoque nec iuridicè admittuntur ad pœnitentiam, nec solemniter absoluntur, quæ solemnitas, & iuridica absolutio videtur requisita, vt ab Ecclesia iudicentur decedere ipsi reconciliati, & reincorporati.

Extendant præfati Doctores hanc irregularitatem ad filios illorum qui comburuntur, quia probatam hæresim negant. Cum enim de hæresi conuicti sint, & eam confiteri noluerint, præsumuntur in ea perseverare, atque ad hæresim item ad filios illorum qui in absentia condemnantur, eorumque statum comburuntur; quia eorum contumacia hæresim probat eorum contumacia de hereticis in 6. Ab hac tamen contumacia censentur liberi, si constitit ante mortem signa contritionis dedisse, & absoluteionem postulasse, vt bene aduertit Pegna dicto comment. 164. col. 4. Sanch. lib. 2. de ar. c. 27. num. 19.

Tertiò requiritur ad prædictam irregularitatem, vt eorum parentes decedentes heretici infames ob hæresim reputentur. Quod cum non contingat in illis regionibus, vbi passim heretici cum Catholicis sunt permixti, videlicet Anglia, & Germania, filij horum parentum, quos constat in hæresi decessisse irregulares non sunt; quia hæc irregularitas in filios deuiatutur ob infamiam parentum ex heresi contractam; vt aduertit Henrici lib. 1. 4. capite 5. numero 4. Eiman. s. verbo irregularitas ex defectu animæ numero 4. Sanch. lib. 2. Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars VI.

in decalog. cap. 27. num. 28. Bonac. disput. 7. de irregular. q. 3. p. 7. num. 9.

Ad extremum aduertunt Sanch. dicto cap. 27. numero 31. Pegna 2. p. director. inquisitor. cap. 14. com. 15. vbi hoc addidit. rim. & 3. p. com. 164. versum in filijs. Alphonsi de Castro lib. 2. de iustia hereticorum. punct. cap. 26. Simancas de catholicis institut. tit. 29. n. 47. Rolas in singulari. fides. singul. 12. n. 5. Farinac. plures referens de heresi. q. 19. n. 37. ex privilegio Pontificis excommunicatos ab irregularitate, aliisque pœnis iure statutis, si parentes hereticos Inquisitoribus denunciant.

§. III.

De Neophytis qualiter irregulares sint?

- 1 Neophytus dum sic censetur ab Ordinibus excluditur.
2 Determinare tempus pro quo Neophytus censendus sit, Episcopi arbitrio relinquatur.
3 Qui in infamia baptizatus est, non est neophytus, etiamsi ex parte Iudæo, vel Sarraceno descendat.
4 Satis sit aliquibus obiectionibus.

Neophytus dicitur qui nouus est in baptismo in ætate adulta suscepto, vt constat ex c. sicut neophytus 48. dist. Hunc autem interim dum neophytus est irregularem esse seu acceri ab Ordinibus suscipiendis constat ex c. 1. & 2. dicta dist. cuius decisionis ratio redditur a Paulo 1. ad Timoth. 3. ne in superbiam elatus in iudicium incidat diaboli, existens mans Ecclesiam suo ministerio indigeret, ideoque in c. constituit 17. q. 4. redditur incapax ad officia publica Nam vt inquit Innocentius tetarus in c. miserum 61. dist. miserum est, cum magistrum fieri qui nondum esse discipulum didicit.

Determinare tempus, pro quo neophytus censendus sit, arbitrio Episcopi relinquatur, vt aduertunt Suar. disp. 43. sect. 3. num. 6. Sayrus lib. 6. thesauri cap. 13. num. 10. Coninch. disp. 18. dub. 7. num. 55. Bonac. disputat. 7. de irregular. q. 2. punct. 1. num. 6. Qui iuxta qualitatem personæ, & debitam illius instructionem coartare, vel prolongare tempus poterit, dummodò decennium non excedat, nam transacto decennio post baptismum Neophytus non censetur, vt notantur ex communi Sayrus, & Bonac. supra. Quocirca si intra biennium, vel triennium à Baptismo suscepto sufficientia probare fidei, & religionis signa dederit ad Episcopi arbitrium, poterit abique vlla dispensatione ad ordines promoueri, vt aduertit Coninch. dub. 7. n. 5. quia cessat hæc irregularitas, vt docuit Ambrosius in c. Neophytus 61. dist. ibi: Neophytus prohibetur ordinari, ne exollatur in superbiam, sed si non deest humilitas competens sacerdotio, vbi causa non ardet, vitium non impeditur, fauetque cap. si quis 57. dist. Vide Couarru. Clement. si furiosus 1. p. §. 2. n. 3. conel. 3. Auila 7. p. disp. 4. dub. 4. Sanc. lib. 2. in decal. c. 28. n. 11. Bonac. d. pun. 1. num. 5.

Ex hac doctrina inferretur minimè esse neophytum, neque irregularem qui in infamia baptizatus est, etiamsi descendat ex parte Iudæo, vel Sarraceno, neque esse inhabilem ad obtinendas dignitates, & Ecclesiastica beneficia, quia nullibi contrarium cauetur; & facit lex 6. tit. 24. par. 7. & notantur Couarru. Clement. si furiosus 1. p. §. 2. num. 8. conel. 6. Sanch. lib. 2. in decal. cap. 28. num. 11. Nauarr. cap. 27. num. 205. Salcedo pract. cap. 2. 2. num. 8. Suar. disputat. 43. sect. 3. num. 8. Sayrus lib. 6. cap. 13. num. 10. & alij apud ipsos. Qui rectè moment in hac parte nihil esse à concilio Conc. Trident. mutatum sess. 23. cap. 7. de reformat. vbi præcipitur Episcopis inquirere ordinandorum genus &c. quia hac inquisitione tantum voluit Concilium, vt ea, quæ sunt à iure statuta exactè obseruarentur. Quapropter eum à testibus exigitur iuramentum, an ordinandus sit Christianus veteranus, intelligendum est iuramentum, an sit ita Christianus veteranus, vt non sit neophytus, neque filius ancillæ, neque heretici vt taliter condemnati. Vnde esto descendat ex parte Iudæo, vel ad fidem reconciliato, poterit in prædicta depositione testes iurare absolute illum esse Christianum veteranum, neque à Mauris, aut Sarracenis descendentem, quia non descendit eo modo quo impediatur ab Ordinibus, beneficiis Ecclesiasticis, & officiis publicis. Sicuti notat Sanchez d. cap. 28. numero 16.

Sed obiciunt aliqui constitutionem Pauli IV. relaram à Nauarro lib. 5. constit. tit. de Iudæis, & Sarracenis, cons. 1. in qua descendentes ex Iudæis, & hereticis vsque ad quartam generationem prohibentur sacris Ordinibus initiari; quam constitutionem Gregor. XIII. extendit ad descendentes ex Sarracenis. Hæc tamen constitutiones, vt aduertunt Auila 7. p. de irreg. disp. 4. dub. 3. Gaspar Hurtado disp. 2. difficult. 3. nu. 9. vtu receptæ non sunt. Præterquam quòd late sunt pro ordine D. Francisci ad quem prohibentur admitti sic descendentes, vt dixit Sanch. lib. 2. in decal. c. 27. n. 3. Rodrig. qq. regul. 1. q. 1. art. 1. & 2. & in sum. 2. c. 5. n. 2. Quinimo Sixtus V. vt præfati Doctores referunt, prædictas constitutiones restrictit ad secundam generationem paternam, & primam maternam.